

Notă informativă
la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea Regulamentului privind
practicile oenologice permise și restricțiile aplicabile producerii și conservării
produselor vitivinicole

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul menționat supra este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Produsele vitivinicole constituie un sector importat pentru producători și consumatori și, pentru a atinge un nivel ridicat de protecție a consumatorilor este necesar să se stabilească criterii bine definite pentru obținerea produselor vitivinicole.

În urma consultărilor, la nivel internațional, cu experți și reprezentanți ai sectorului produselor vitivinicole, a reieșit că unele dintre practicile oenologice nu reflectă pe deplin practicile tradiționale de producție. Prin urmare, acestea trebuie adaptate și completate pentru a răspunde mai bine nevoilor producătorilor în ceea ce privește metodele de producție, inclusiv de îndulcire a vinurilor și condițiile de utilizare a unora din substanțele care pot fi folosite pentru producerea vinurilor, și așteptărilor consumatorilor în ceea ce privește calitatea produselor.

Astfel, ținând seama de procesele de producție recomandate și publicate de Organizația Internațională a Viei și Vinului (OIV) și de așteptările consumatorilor, pentru obținerea de produse vitivinicole, este necesar de a stabili practicile oenologice permise.

Proiectul propus vine să asigure realizarea parțială a acțiunii nr. 95 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023.

De asemenea, armonizarea rezultă din prevederile Planului Național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024-2027, punctul 8, Capitolul 11 (Agricultură și dezvoltare rurală).

Prin urmare, proiectul va armoniza cadrul național la rigorile Uniunii Europene în domeniul producerii produselor vitivinicole în corespundere cu art. 80 și anexa VIII din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 20 decembrie 2013, CELEX: 32013R1308, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 și Regulamentul delegat (UE) 2019/934 al Comisiei din 12 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește zonele viticole în care poate fi majorată tăria alcoolică, practicile oenologice autorizate și restricțiile aplicabile producerii și conservării produselor vitivinicole, procentajul minim de alcool al subproduselor

și eliminarea acestora și publicarea fișelor OIV, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 289 din 08 noiembrie 2019, CELEX: 32019R0934.

Elaborarea proiectului respectiv reiese din necesitățile sectorului și statului:

- de a crea premise pentru o dezvoltare mai vădită a domeniului și asigurarea acestuia cu cadru normativ ușor aplicabil, racordat la bunele practici internaționale;
- de a direcționa sectorul spre un vector de dezvoltare aliniat la rigorile comunității europene și de a asigura fabricarea și plasarea pe piață a produselor mai competitive și de o calitate mai înaltă;
- de a proteja consumatorul.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul național a fost elaborat în cadrul angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere RM-UE, în scopul apropierii legislației naționale la legislația Uniunii Europene.

În acest context, proiectul propus spre promovare vine să armonizeze cadrul național la rigorile Uniunii Europene în domeniul producerii produselor vitivinicole în corespundere cu art. 80 și anexa VIII din *Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 20 decembrie 2013, CELEX: 32013R1308, așa cum a fost modificat ultima oară prin *Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 și Regulamentul delegat (UE) 2019/934 al Comisiei din 12 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește zonele viticole în care poate fi majorată tăria alcoolică, practicile oenologice autorizate și restricțiile aplicabile producerii și conservării produselor vitivinicole, procentajul minim de alcool al subproduselor și eliminarea acestora și publicarea fișelor OIV*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 289 din 08 noiembrie 2019, CELEX: 32019R0934.

Regulamentul delegat (UE) 2019/934 nu se regăsește expres ca obligație de transpunere în Acordul de Asociere RM-UE, totuși, implementarea acestuia este importantă în măsura în care actul UE asigură completarea Regulamentului (UE) nr. 1308/2013, care la rândul său a abrogat și substituit Regulamentul (CE) 1234/2007, ce rezultă din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 12 „Agricultura și dezvoltarea rurală”, precum și din Anexa VII al acestuia.

La proiect au fost elaborate și prezentate Tabelele de concordanță.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul regulament propune să definească în mod clar și precis practicile oenologice permise, inclusiv metodele de îndulcire a vinurilor, limitele de utilizare a unor substanțe care pot fi folosite pentru producerea vinului și condițiile de utilizare a unora dintre substanțele respective în cadrul vinificației.

Pentru a se garanta că producătorii de produse vitivinicole care utilizează

compuși oenologici permisi sunt mai bine informați și dobândesc o mai bună înțelegere a normelor relevante, compușii oenologici permisi sunt menționați ca anexă aparte, precum și condițiile și limitele de utilizare a lor, prin indicarea în mod clar a denumirii internaționale, numărul E, dacă este disponibil, și/sau numărul CAS (Chemical Abstracts Service) al compusului. De asemenea, este inclusă o clasificare a compușilor în două categorii, în funcție de utilizarea lor ca aditivi sau ca adjuvanți tehnologici, acest lucru fiind necesar în special în scopul etichetării.

Producerea de vinuri spumante, de vinuri spumante de calitate și de vinuri spumante de calitate de tip aromat necesită o serie de practici specifice, în plus față de practicile oenologice permise în cazul altor produse vitivinicole. Astfel, din motive de claritate, practicile respective sunt enumerate într-o anexă separată. Totodată, aceasta va include și lista soiurilor de struguri pentru vin, specifice Republicii Moldova, care se pot utiliza pentru constituirea vinului materie primă pentru vinurile spumante de calitate de tip aromat.

De asemenea, o serie de practici specifice se referă și la vinurile licoroase, iar producerea de vinuri licoroase cu denumire de origine protejată prezintă anumite particularități. Din motive de claritate, practicile și restricțiile respective, la fel sunt enumerate într-o anexă separată.

Suplimentar cerințelor preluate din actele UE, este necesar de a prevedea practici specifice vinurilor peliculare, așa cum tehnologia de producere a acestor vinuri este cu totul diferită de celelalte categorii de vinuri, specificitatea acestora fiind reglementată de Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015.

Cupajul este o practică oenologică răspândită care poate avea un impact considerabil asupra calității produselor vitivinicole. Prin urmare, pentru a se preveni abuzurile și pentru a se asigura fabricarea de produse vitivinicole de înaltă calitate, promovând în același timp un sector mai competitiv, practica se propune a fi definită și reglementată în mod strict. Din aceleași motive, în ceea ce privește fabricarea vinului roz, această practică se propune a fi reglementată în special în cazul anumitor vinuri care nu fac obiectul unor caiete de sarcini.

Reglementarea practicilor oenologice contribuie la atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, la prevenirea practicilor înșelătoare și asigurarea concurenței loiale între producători.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect nu generează cheltuieli suplimentare pentru bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare aprobării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind practicile oenologice permise și restricțiile aplicabile producerii și conservării produselor vitivinicole, va fi necesară abrogarea punctelor 29¹, 115¹-115³, 117-143¹, 145 și anexa nr. 10 din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 150-159, art. 399), cu modificările ulterioare.

Pentru a da posibilitate agenților economici să se conformeze noilor

prevederi, se propune intrarea în vigoare a hotărârii respective în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea proiectului propus a fost plasat pe site-ul web oficial www.particip.gov.md, la data de 26.06.2024 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-elaborarii-proiectului-hotararii-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-practicile-oenologice-autorizate-si-restrictiile-aplicabile-producerii-si-conservarii-produselor-vitivinicole/12742>), fiind acordat termenul de 10.07.2024 pentru comentarii și propuneri. Până la finalizarea termenului, comentarii și propuneri nu au parvenit.

De asemenea, a fost efectuată și Analiza impactului de reglementare asupra proiectului și transmisă spre examinare grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Totodată, analiza impactului de reglementare a fost plasată pentru comentarii și propuneri, pe site-ul web oficial www.particip.gov.md la data de 03.07.2024 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/analiza-impactului-de-reglementare-air-efectuata-asupra-proiectului-hotararii-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-practicile-oenologice-autorizate-si-restrictiile-aplicabile-producerii-si-conservarii-produselor-vitivinicole/12782>), fiind acordat termenul de 12.07.2024 pentru comentarii și propuneri. Până la finalizarea termenului, comentarii și propuneri nu au parvenit.

Proiectul la fel a fost plasat spre consultare, pe site-ul web oficial www.particip.gov.md la data de 07.08.2024 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-organizarea-consultarilor-publice-pe-marginea-proiectului-hotararii-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-practicile-oenologice-autorizate-si-restrictiile-aplicabile-producerii-si-conservarii-produselor-vitivinicole-numar-unic-695maia2024/12970>), fiind acordat termenul de 21.08.2024 pentru recomandări și propuneri.

Suplimentar, prin scrisoarea nr. 14-07/2500 din 07.08.2024, proiectul a fost transmis spre consultare I.P. „Oficiul Național al Viei și Vinului” și asociațiilor de profil (Asociația Vitivinicolă a Regiunii Geografice Delimitate „Codru”, Asociația Uniunea VitiVinicolă a Regiunii Geografice Delimitate „Valul lui Traian”, Asociația Producătorilor de Vinuri cu Indicația Geografică Protejată „Ștefan-Vodă”, Uniunea Micilor Producători de Vinuri „Dionysos” și Asociația Producătorilor de Divin și Brandy de Moldova „Divin”), fiind acordat termenul de 10 zile lucrătoare pentru expunerea pe marginea acestuia. Menționăm că, nici o entitate din cele enumerate nu a dat curs solicitării.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție – Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG24/9987 din 17.09.2024, prin care se constată că prevederile acestuia nu aduc atingere drepturilor fundamentale și nu contravin interesului public, fiind promovată reglementarea practicilor oenologice ce contribuie la ridicarea nivelului de protecție a consumatorilor, în corespundere cu directivele

europene în domeniu.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate (31/02-126-9237 din 15.08.2024). Obiecțiile enunțate în Declarația de compatibilitate (revizuirea instrumentelor procesului de armonizare – clauza de armonizare și Tabelul de concordanță prin prisma observațiilor enunțate în Declarația de compatibilitate) au fost luate în considerație.
10. Constatările expertizei juridice
Proiectul a fost supus expertizei juridice (nr. 04/2-8544 din 24.09.2024).
11. Constatările altor expertize
Analiza impactului de reglementare asupra proiectului a fost evaluată de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (Extras din proces-verbal nr. 27 din 09.07.2024). Proiectul a fost supus expertizei Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (38-78-9274 din 16.08.2024). Constatările expertizei menționate în extrasul din procesul-verbal nr. 32 din 13.08.2024, au fost luate în considerație.

Vladimir BOLEA,
Viceprim-ministru, ministru